

The publication defines the difference between the competency-based approach and the traditional learning system and the orientation towards the final learning outcomes, expressed in specific indicators of what the student should know, understand and be able to do after completing a certain part or cycle of the educational program and in general after graduation. The author considers competencies proper as a dynamic combination of knowledge, understanding, skills, and abilities, as well as values that a graduate of an educational institution will be guided by in his further professional activity.

Having examined the concept of “competency” from the point of view of various views of scientists and scientific literature, we came to the conclusion that competence is a person's ability to solve problems within certain issues, provided not only by the possession of ready-made information, but also by the intense participation of the mind, experience, creative abilities. In scientific literature, competencies in the field of vocational education are differentiated into general and special. Therefore, the author provides his own view of conducting competence as an integrated ability of the conductor, which is ensured by cognitive (knowledge), action-kinetic (informative movements of the conductor apparatus) and personal-creative (personal qualities that determine the creative content of the conduct of a musical art teacher) components, the contents of which allows you to solve performance problems within the professional activities of a music teacher.

Key words: competence, competency-based approach, conducting competence, professional competence, professional development.

УДК 377.8+371.134

DOI: 10.32626/2309-9763.2019–27.179-185

Тетяна Горобець, Василь Шкоба
Tetiana Horobets, Vasyl Shkoba

ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВА Й ІНСТРУМЕНТАЛЬНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ВІДДІЛЕННЯ “МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ” В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

CONDUCTOR-CHORAL AND INSTRUMENTAL TRAINING OF THE STUDENTS OF MUSIC EDUCATION DEPARTMENT IN PEDAGOGICAL COLLEGE IN THE CONTEXT OF PREPARATION FOR PEDAGOGICAL PRACTICE

У статті висвітлено поняття “педагогічна практика” студентів педагогічного коледжу відділення “Музичне виховання”, розкрито її мету та завдання, розглянуто цикл навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки, визначено зміст та значення диригентсько-хорової та інструментальної підготовки студентів у проходженні практики в закладах дошкільної освіти та загальної середньої освіти.

Ключові слова: педагогічний коледж, педагогічна практика в закладах дошкільної освіти та загальної середньої освіти, відділення “Музичне виховання”, студент-практикант, диригентсько-хорова та інструментальна підготовка.

Державна національна програма “Освіта” (Україна XXI століття) свідчить, що головна увага у підготовці майбутніх спеціалістів має бути зосереджена на підготовці нового покоління творчо мислячих, професійно компетентних педагогічних працівників. У зв'язку з цим сучасний учитель музичного мистецтва закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО) та керівник музичний (ЗДО) має самостійно визначати цілі педагогічної діяльності, проявляти нестандартність і творчість у педагогічних рішеннях, застосовувати ефективні форми і методи

навчання, створювати і втілювати у практику інноваційні методики. Загальні проблеми підготовки студентів музичних факультетів педагогічних навчальних закладів вищої освіти з предмета “Музичне мистецтво” щодо проведення педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти висвітлили у своїх працях А. Болгарський, Т. Бодрова, Л. Булатова, Ж. Дебеля, Л. Ісаєва, Г. Кондратенко, Г. Кожевніков, І. Пелячик, Л. Пічугіна, К. Тюрєбаєва, О. Щолокова.

Загальні проблеми підготовки студентів музичних факультетів педагогічних навчальних закладів вищої освіти з предмета “Музичне мистецтво” щодо проведення педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти висвітлили у своїх працях А. Болгарський, Т. Бодрова, Л. Булатова, Ж. Дебеля, Л. Ісаєва, Г. Кондратенко, Г. Кожевніков, І. Пелячик, Л. Пічугіна, К. Тюрєбаєва, О. Щолокова.

На наш погляд, питання диригентсько-хорової та інструментальної підготовки студентів педагогічних коледжів відділення “Музичне виховання” саме в контексті підготовки до педагогічної практики у ЗДО та ЗЗСО досліджено мало.

Завданням статті є висвітлення поняття “педагогічна практика”, розкриття змісту та значення диригентсько-хорової та інструментальної підготовки студентів педагогічних коледжів відділення “Музичне виховання” саме в контексті підготовки до педагогічної практики у ЗДО та ЗЗСО.

У музично-педагогічних дослідженнях О.П. Щолокової наголошено, що необхідною складовою забезпечення якісної методичної підготовки майбутнього вчителя музики є педагогічна практика [13].

Педагогічна практика (ПП) – вид практичної діяльності, яка є джерелом надбання теоретично-методичних знань, які здобувають студенти в процесі її проходження під час спілкування з викладачами-методистами педагогічного коледжу, вчителями музичного мистецтва ЗЗСО та учнями.

ПП – особливий вид навчальної діяльності, спрямований на формування в студента інтересу до обраної професії, знань, умінь та навичок роботи щодо різних видів музичної діяльності, здатності до педагогічно доцільного спілкування з дітьми та ефективного застосування набутих загальнопедагогічних і методичних знань та вмінь в реальному педагогічному процесі [2, с. 58].

Зазначимо, що метою ПП є: здійснення практичної діяльності на базі ЗДО і ЗЗСО; формування мистецьких умінь і навичок відповідно до завдань сучасної педагогіки й програм; оволодіння професійно-мистецькою діяльністю і засобами її організації; вирішення конкретних методичних завдань педагогічного процесу; виявлення творчо-індивідуального самовизначення себе як майбутнього музичного керівника та вчителя музичного мистецтва.

Основні завдання ПП полягають у використанні сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності під час музичних занять у ЗДО та уроків музичного мистецтва у ЗЗСО; проведенні виховної і навчальної роботи з дітьми з використанням різних теорій навчання, практичних навичок і вмінь, методичних знань із мистецьких дисциплін; упровадженні дослідницько-педагогічної діяльності на підґрунті сучасних інтегративних технологій навчання; здійсненні самоосвітнього процесу, формуванні та реалізації професійної компетентності, використовуючи особистий творчий потенціал; закріпленні та вдосконаленні вже існуючих знань, застосовуванні їх для вирішення конкретних педагогічно-навчальних завдань; поглибленні самоконтролю, самоаналізу та об'єктивної самооцінки власної педагогічної діяльності [3, с. 102].

На нашу думку, у сучасній науковій літературі недостатньо розкриті диригентсько-хорова та інструментальна підготовка студентів педагогічного коледжу відділення “Музичне виховання” саме в контексті підготовки до ПП. Відомо, що до складу циклу навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки студентів педагогічного коледжу відділення “Музичне виховання” входять такі предмети, як хорове диригування, хоровий клас і практикум

роботи з хором, хорознавство, аранжування, основний і додатковий музичний інструмент, акомпанемент.

Зазначимо, що питання ПП майбутніх учителів “Музичного мистецтва” ЗЗСО та керівників музичних ЗДО досить докладно висвітлено сучасними науковцями. Хоча ПП є комплексною дисципліною, на наш погляд, її якість залежить від рівня диригентсько-хорової та інструментальної підготовки майбутнього музичного керівника та вчителя музики.

Диригентсько-хорова підготовка майбутнього викладача здійснюється шляхом формування обов'язкових фахових умінь. Диригентсько-хоровий цикл складається з таких дисциплін, як хорове диригування, хорознавство, практикум роботи з хором, хоровий клас, хорове аранжування.

Метою курсу “Хорове диригування” є підготовка студентів до самостійної роботи, розвиток у них виконавської майстерності та формування основних знань, умінь та навичок управління хоровим співом в умовах індивідуальних занять. Курс охоплює такі види діяльності, як засвоєння та гра хорової партитури, спів хорових партій, аналітичний розбір твору, диригування, створення виконавської концепції, моделювання хорового звучання, методи управління хоровим колективом, комунікативне спілкування. Визначальним аспектом предмету є формування виразної мімічно-мануальної техніки. Важливим елементом анотації до хорового твору є вокально-хоровий аналіз. Складовою цієї підготовки є вивчення пісенного репертуару ЗЗСО та ЗДО та репертуару практики роботи з хором, а також удосконалення практичних навичок і прийомів роботи над піснею, володіння методикою розучування пісенно-хорового репертуару [10].

Предмет “Практикум роботи з хором” удосконалює диригентські та хорознавчі навички студента в процесі роботи з хоровим колективом, уміння спілкуватися та керувати дитячим хоровим колективом. Цей предмет містить такі методи опрацювання твору: демонстрація хорової партитури та її аналітичний розбір, формування мануальної техніки, спів та перевірка виконання музичного та літературного текстів усіма хоровими партіями [9].

Мета курсу “Хоровий клас” – підготовка фахівців за обраною спеціальністю, удосконалення професійних умінь і навичок хормейстерської діяльності, співацької культури, формування творчого підходу до професії.

Завдання курсу: забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері хорового співу під час взаємозв'язку з виховними задачами, пов'язаними з формуванням особистості; формування умінь і навичок хорового співу та їх удосконалення; розвиток вокально-хорових технічних та виконавсько-творчих навичок у системі свідомого володіння голосом; ознайомлення з прийомами та методами керування хором та їх практичне опанування; формування вміння свідомо сприймати і аналізувати звучання хору.

Під час практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи студенти набувають таких умінь та навичок: володіння диханням та звукоутворенням; осягнення механізмів співацького процесу та критеріїв якості співу; розуміння можливостей розвитку вокально-хорового слуху; вміння відтворювати інтонаційний зміст партії в поєднанні з метроритмом; відтворення відповідності між літературним та музичним змістом твору; удосконалення навичок співу різноманітних хорових творів без супроводу; засвоєння принципів ансамблевого співу; художньо-естетичного виховання на кращих прикладах спадщини хорової музики. Опора на програму ЗЗСО з предмету “Музика”. Беручи участь у заняттях хорового класу, студенти набувають не лише навичок і умінь співу в ансамблі, а й спостерігають за методами розвитку цих навичок [12].

Метою викладання навчальної дисципліни “Хорознавство та хорове аранжування” є надання знань щодо теоретичних основ хорового мистецтва, практичних навичок щодо організаційно-творчих і методичних принципів та прийомів роботи з хоровим колективом; умінь перекладення хорових і сольних вокальних творів для різного складу хору.

Основними завданнями окресленої дисципліни є: формування знань щодо теоретичних основ хорового мистецтва; умінь практичного оволодіння прийомами досягнення хорового звучання; навичок щодо методів репетиційної роботи з хором та методикою перекладення хорових, вокальних та інструментальних творів для різних складів хору; прийомів ознайомлення зі специфікою хорового письма та аранжування; практичного застосування різних видів аранжувань та перекладу для дитячих хорів різного віку.

У процесі вивчення дисципліни “Хорознавство та хорове аранжування” в студента мають бути сформовані такі компетентності: загальнокультурні компетенції: застосування методів самовиховання, орієнтованих на систему індивідуальних, національних, загальнокультурних цінностей; розуміння сутності обраної професії; прагнення до успішної творчої самореалізації; фахові компетенції: уміння розкривати у виконанні ідейно-художній зміст твору та передавати його образно-емоційну виразність, створення художньої цілісності твору завдяки трактовці аранжування; знання щодо основ теорії освіти та виховання, педагогіки та психології; навички щодо традиційних і сучасних вітчизняних та зарубіжних методик музично-педагогічної освіти й виховання; уміння використовувати інформаційно-комунікативні засоби та іноваційно-педагогічні технології у процесі вирішення професійних завдань; предметні компетенції: володіння основними прийомами хорового диригування; володіння академічною манерою співу, емоційним і тембровим забарвленням звуку, виразною мімікою, артистичністю; здатність визначити типи та види хорів; здатність до теоретичного та музикознавчого аналізу хорової партитури; здатність характеризувати інтонаційно-звукову специфіку творів різних стилів; здатність до визначення хорових труднощів і вміння застосувати методичні прийоми їх подолання; вміння аналізувати хорове звучання та якість виконання; вміння створювати єдність і цілісність музично-художнього образу твору; знання жанрово-стильових особливостей музики, здатність до яскравого та образного відтворення хорового репертуару; здатність до виявлення власної творчої інтерпретації хорових творів; володіння знаннями основних принципів аранжування; знання та володіння основними видами хорових перекладень; володіння знаннями базової хорознавчої термінології [11].

Отже, в окреслених вище навчальних дисциплінах активно синтезують фахові вміння здобувача освіти, набуті в процесі вивчення всіх музично-теоретичних дисциплін, які дозволяють студентіві максимально проявити себе під час проведення педагогічної практики як у ЗЗСО, так і в ЗДО.

Інструментальна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва ЗЗСО та керівників музичних ЗДО у педагогічному коледжі здійснюється педагогами коледжу під час занять з основного та додаткового музичного інструменту, акомпанементу на предметно-циклових комісіях (ПЦК) народних інструментів (бандури, баяна, акордеона, сопілки) та фортепіано.

Робота викладачів спрямована на розкриття потенціалу всіх студентів відповідно до їхнього початкового рівня підготовки на момент навчання в коледжі. Адже студенти-першокурсники мають різний рівень природних здібностей та попередньої музичної підготовки (музична школа, Палац учнівської молоді), музичні гуртки в ЗЗСО, приватні заняття з музичного інструмента та вокалу тощо).

Курс “Основний музичний інструмент” входить до циклу обов’язкових фахових дисциплін. Його метою є формування складових фахової підготовки керівника музичного ЗДО та вчителя музичного мистецтва ЗЗСО: навичок гри на музичному інструменті та вміння виконавської інтерпретації музичного твору [8].

Завданнями курсу є: формування виконавської майстерності, вдосконалення техніки звуковидобування та майстерності володіння тембровою палітрою інструменту; вироблення вміння виконавської інтерпретації обраних творів, поглиблення розуміння жанрової та стильової естетики твору; ознайомлення з проблемами інструментального виконавства та педагогіки; залучення студентів до активної концертної та просвітницької діяльності; розвитку творчої особистості майбутнього фахівця.

Метою курсу є: професійна підготовка вчителя музичного мистецтва та музичного керівника, які володіють основами музично-інструментального виконавства та навичками розкриття художнього змісту творів, готові до самостійної виконавської й педагогічної діяльності. Унаслідок вивчення цього курсу студент набуває базових музично-інструментальних умінь на рівні сучасних вимог; оволодіває знаннями щодо типових рис музики різних жанрів, стилів, епох, національних шкіл та художніх напрямів; формує індивідуальний репертуарний фонд для майбутньої професійної та музично-просвітницької діяльності [8].

Метою навчального курсу “Додатковий інструмент” є опанування студентом навичок гри на другому музичному інструменті, які можна застосовувати в майбутній музично-педагогічній діяльності.

По-перше, під час професійної діяльності викладачам музичного мистецтва та музичним керівникам необхідно володіти вміннями та навичками гри на декількох музичних інструментах під час створення мініоркестрів та ансамблів. По-друге, не завжди, на жаль, усі заклади освіти укомплектовані необхідними музичними інструментами. Часто матеріально-технічна база ЗЗСО та ЗДО не відповідає сучасним вимогам. Тому необхідність практичних умінь майбутніх працівників освіти щодо навичок гри на декількох музичних інструментах є досить актуальною.

Отже, завдання цього курсу полягають в опануванні студентом технікою гри на додатковому інструменті; розвитку його музичних здібностей (музичного слуху, музичної пам'яті, відчуття метро-ритму); розвитку навичок читання нот з аркуша, гри нескладних творів на слух тощо.

Вивчення проаналізованого предмета сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: вільне володіння музичним інструментом і здатність його використовувати в освітній і концертно-виконавській діяльності; володіння навичками читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; уміння організувати інструментальне музикування дітей; здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного успіху [7].

Метою та завданням навчальної дисципліни “Акомпанемент” є підготовка фахівця, який володіє навичками концертмейстерсько-акомпаніаторської роботи з урахуванням професійного спрямування та специфіки роботи з дитячим колективом, здатного здійснювати музично-педагогічну діяльність з високим рівнем теоретичного й методичного осмислення.

Завдання курсу полягають у вихованні професійних якостей концертмейстера-акомпаніатора, опануванні концертмейстерськими компетенціями, формуванні у студентів художнього смаку й виконавської культури, почуття стилю; ознайомленні зі зразками класичної вітчизняної та зарубіжної музики, народної музичної творчості; оволодінні музично-педагогічним репертуаром, створенні репертуарного фонду для майбутньої творчої самостійної роботи; формуванні практичних умінь і навичок роботи з дітьми шкільного та дошкільного віку; розвитку творчих здібностей студентів та набутті ними певної виконавської свободи у виконанні музичних творів; формуванні у студентів вміння застосовувати в навчально-виховному процесі надбань класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей [6].

Отже, у статті визначено поняття “педагогічна практика” студентів педагогічного коледжу, висвітлено її зміст й окреслено мету такого виду практичної діяльності, зазначено основні завдання практичної підготовки студентів закладів загальної середньої освіти.

Список використаних джерел

1. Болгарський А.Г., Бодрова Т.О. Педагогічна практика у загальноосвітніх навчальних закладах з предмету “Музика”: навч.-метод. посіб. НПУ ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2008. 130 с.

2. Горобець Т.В. Методичні засади організації практики з музики студентів педагогічного коледжу: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2012. 310 с.
3. Горобець Т.В. Педагогічна практика як основа професійної підготовки майбутніх музичних керівників дошкільних навчальних закладів та вчителів музики загальноосвітніх шкіл // Наук. часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. Київ, 2009. Вип. 13. С. 100-103.
4. Калашник М.П. Роль гри на фортепіано у фаховій підготовці студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів // Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Вип. 14: Серія: Теорія і методика мистецької освіти. Київ, 2009. № 8 (13). С. 117-121.
5. Прокулевич О.В. Основи хорового диригування : навч. посіб. Умань, 2016. 140 с.
6. Робоча програма з навчальної дисципліни “Акомпанемент” // Режим доступу: https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/akompanement_-_4_roki_bakalavrministerstvo_osviti_i_nauki_ukrayin1.pdf – (дата звернення: 04.10.19).
7. Робоча програма з навчальної дисципліни “Додатковий музичний інструмент” // Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18154/> – (дата звернення: 04.10.19).
8. Робоча програма з навчальної дисципліни “Основний музичний інструмент” // Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18154/> (дата звернення: 04.10.19).
9. Робоча програма з навчальної дисципліни “Практикум роботи з хором” // Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21818/> (дата звернення: 04.10.19).
10. Робоча програма з навчальної дисципліни “Хорове диригування” // Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11569/2/Makarova_Horove%20durugyvannya.pdf (дата звернення: 04.10.19).
11. Робоча програма з навчальної дисципліни “Хорознавство” та “Хорове аранжування” // Режим доступу : https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/horoznavstvo_ta_aranzhuvannya_ms_korolchuk.pdf – (дата звернення: 04.10.19).
12. Робоча програма з навчальної дисципліни “Хоровий клас” // Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21818/> (дата звернення: 04.10.19).
13. Щолокова О. П. Основи професійної художньо-естетичної підготовки майбутнього вчителя : навч. посіб. Київ : КДПУ, 1996. 170 с.

The purpose of the article is to determine the content and the role of conductor-choral and instrumental training of the pedagogical college students at the Music Education Department precisely in the context of preparation for pedagogical practice in pre-primary educational establishments and general comprehension educational establishments.

The conductor-choral training of the future teachers is carried out by the way of obligatory professional skills formation. The conductor-choral cycle consists of the subjects as choral conducting, choir study, choral class, choral arrangement. “Choral Conducting” course is used to prepare the students to independent work, to develop their performing skills and to form the basic knowledge, skills and abilities of choral singing management in the context of individual lessons. “Workshop of work with a choir” improves the student's skills as a conductor and his knowledge of a choir in the process of work with a choir, his abilities to manage a children's choir. The aim of the “Choir Class” course is the preparation of the specialists in their chosen professional field, the improvement of their professional skills and abilities of choirmaster's activity, singing culture. The purpose of teaching the subject “Choral Studies and Choral Arrangement” is to give knowledge of the theoretical foundations of choral art, practical skills as to methodical principles and techniques of working with the choir crew; abilities to interpret works for different choir cast.

The purpose of “Basic Musical Instrument” is to form the components of the professional training of the leader in the musical pre-school educational establishment and the teacher of musical art in the general comprehensive educational establishment: the abilities to play a musical instrument and the skills of performing interpretation of a music work.

The purpose of the course "Additional Instrument" is to master skills in playing a second musical instrument that can be used in students' future pedagogical work.

The purpose and task of the subject "Accompaniment" is to train a specialist who acquires the skills of concertmaster-accompanist work.

The authors analyzed the content and the practical concepts of the conductor-choral and instrumental training of the future musical art teachers and the leaders of musical crews during the studying in Pedagogical College at Music Education department in the context of their preparation to the fulfillment of pedagogical practice in a general comprehensive educational establishment and a pre-school educational establishment.

Key words: *pedagogical college, pedagogical practice in pre-school educational establishments and general secondary education establishments, "Music Education" department, student- trainee, conductor-choral and instrumental training.*

УДК 85.90.85.98

DOI: 10.32626/2309-9763.2019-27.185-191

Віталіна Гріньова
Vitalina Hriniova

НЕСТАНДАРТНІ ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІЗ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У СУЧАСНІЙ МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ

NON-STANDARD FORMS OF CONDUCTING LESSONS IN MUSICAL AND THEORETICAL DISCIPLINES IN MODERN MUSIC SCHOOLS

У статті розглядаються уроки з музично-теоретичних дисциплін, проведені в нетрадиційній формі. Нетрадиційні проведення уроків дають змогу не тільки виявити інтерес учнів до досліджуваного предмета, а й розвивати їх творчу самостійність, навчати роботі з різними джерелами знань. Нестандартні уроки дозволяють урізноманітнювати форми й методи роботи, позбавлятися шаблонів, створюють умови для виховання творчих здібностей школяра, розширюють функції вчителя, дають змогу враховувати специфіку певного матеріалу та індивідуальні особливості кожної дитини.

Ключові слова: *творчі здібності, імпровізація, гра, сольфеджіо, музична література*

Музично-теоретичні дисципліни мають важливе значення для комплексного навчання та виховання дитини, формують особисто-ціннісне ставлення до мистецтва, стимулюють творчий потенціал особистості, сприяють підвищенню культури слухання та сприйняття музики, виховують потребу в духовному самовдосконаленні.

За загального естетичного спрямування метою предмета сольфеджіо та музичної літератури є естетичне виховання юного музиканта, комплексний розвиток його загальних та спеціальних здібностей, особливо музичного слуху, музичної обізнаності (грамотності), музичного смаку і творчих здібностей, здатності до самостійного музичного мислення у процесі сприйняття або виконання музичного твору, розширення загального музичного кругозору. "Вміння слухати й розуміти музику – є однією з елементарних ознак, без якої неможливо уявити повноцінного виховання".

Доцільно зауважити, що навчально-виховний процес є двобічним, він об'єднує дії викладача й учня та має спрямування на вирішення завдань курсу музично-теоретичних дисциплін. Педагогічна діяльність викладача в організації цього процесу є визначальною. Вона пов'язана з плануванням, організацією уроків, вихованням та розвитком учнів, організацією контролю та коригуванням освітньої діяльності учнів.